

2020

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

CENTRUM EDUKACJI PRZYRODNICZEJ W LUBINIE

 /ZOOlubin • zoolubin.pl

owca olkuska, samica, łac. *Ovis aries*

STYCZEŃ 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

LUTY 2020

27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	1

owca olkuska, samica i jagnięta, łac. *Ovis aries*

OWCA OLKUSKA

łac. *Ovis aries*

Owca olkuska jest rodzimą odmianą owcy domowej. Pochodzi z rejonu dawnego powiatu olkuskiego, gdzie w wyniku krzyżowania pogłowia długowłosej owcy pomorskiej z odmianą owcy fryzyskiej i holsztyńskiej otrzymano rasę olkuską. Pod koniec lat pięćdziesiątych XX wieku wprowadzono do krzyżowania tryki rasy kent. Początkowo wyróżniano dwa typy owcy olkuskiej: plenną owcę olkuską oraz wełnistomięsną owcę olkuską. Owce olkuskie ze względu na bardzo wysoką plenność mają typową budowę dla zwierząt mlecznych. Masa ciała tryka powinna wynosić minimum 45 kg, a u maciorki co najmniej 40 kg.

	samce ♂	samice ♀
Długość ciąży:		ok. 5 miesięcy
Wys. w kłębie:	70-72 cm	65-68 cm
Masa ciała:	min. 45 kg	min. 40 kg

CENTRUM EDUKACJI PRZYRODNICZEJ W LUBINIE • zoolubin.pl /ZOOlubin

koza karpacka, samiec, łac. Capra hircus

LUTY 2020						
poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	1

MARZEC 2020						
24	25	26	27	28	29	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

koza karpacka, samiec i samica z młodym, łac. *Capra hircus*

KOZA KARPACKA

łac. *Capra hircus*

Koza karpacka jest rasą polską, wszechstronnie użytkową z przeznaczeniem głównie na mleko, które wykorzystywano również do wyrobu serów, oraz mięso. Kozy te charakteryzują się dużą odpornością, zdrowotnością, długowiecznością oraz bardzo dobrą plennością. Potrafią doskonale dostosować się do trudnych warunków środowiskowych. W okresie 8 miesięcznej laktacji dają około 400-500 kg mleka o zawartości 4% tłuszczu. Plusem jest fakt, że w mleku tym charakterystyczny kozi zapach jest prawie niewyczuwalny. Przy skromnym i niewybrednym posiłku koza potrafi dać około jednego litra tłustego i pożywne mleka dziennie. Cięża u kóz wynosi 5 miesięcy.

	samce ♂	samice ♀
Długość ciąży:		ok. 150 dni
Wys. w kłębie:	55-60 cm	45-55 cm
Masa ciała:	45-50 kg	40-45 kg

czubatka, samiec, łac. *Gallus gallus domesticus*

MARZEC 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
24	25	26	27	28	29	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

KWIECIEŃ 2020

30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3

czubatka, samiec i samica, *lac. Gallus gallus domesticus*

CZUBATKA POLSKA MINIATUROWA

lac. Gallus gallus domesticus

Jest jedną z najstarszych ras kur pochodzących z Polski, stanowiąc nieodłączny element krajo-brazu na wsiach i we dworach. Przodkowie tej rasy występują do dzisiaj pod nazwą Czubatka staropolska. Wersja miniaturowa została wyhodowana w Anglii pod koniec XIX w. Dawniej przez setki lat wszystkie kury czubate w całej Europie nazywane były „polskimi”. Zmieniło się to podczas kongresu hodowców w Dreźnie w 1869 r., kiedy Polski nie było na mapie świata. Czubatka polska jest typową rasą wystawową, bez większego znaczenia w gospodarce. Są to ptaki łagodne, czujne i dosyć płochliwe, ale wyróżniające się sporym temperamentem.

	samce ♂	samice ♀
Masa jaja:		30 g
Nieśność:		ok. 100 jaj
Masa ciała:	0,9 kg	0,8 kg

świnia maskowa, samiec, łac. *Sus scrofa domestica*

KWIECIEŃ 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3

MAJ 2020

27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

świnia maskowa, prosięta, łac. *Sus scrofa domestica*

ŚWINIA MASKOWA

łac. *Sus scrofa domestica*

Świnia maskowa wyhodowana została w Chinach. Uznana została za najstarszą rasę świni domowej na świecie, w niezmienionej formie liczy 400 lat, pochodzi od dzika azjatyckiego. Jest to gatunek o nieprzeciętnej urodzie i inteligencji spośród trzody chlewnej, wzbudzając duże i pozytywne emocje wśród zwiedzających. Bardzo przywiązują się do opiekuna, są bardzo łagodne. Ciekawostką jest fakt, że reagują na ludzki głos, dlatego można je nauczyć niektórych zachowań. Jest jedną z najplenniejszych ras, w jednym miocie potrafi mieć nawet 18 prosiąt. Dojrzałość płciową osiągają już w 3 miesiącu życia, a ciąża trwa 115 dni.

	samce ♂	samice ♀
Wys. w kłębie:	ok. 70 cm	ok. 65 cm
Długość ciąży:		ok. 5 miesięcy
Masa ciała:	ok. 120 kg	ok. 100 kg

królik, samiec, lat. *Oryctolagus cuniculus f. domesticus*

MAJ 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

CZERWIEC 2020

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

królik, samiec, *lac. Oryctolagus cuniculus f. domesticus*

KRÓLIK DOMOWY

lac. Oryctolagus cuniculus f. domesticus

Pochodzi od dzikiego królika europejskiego. Jego naturalnym terenem występowania była Europa i Afryka Północna. Zaliczany jest do zajęczaków, czasem mylnie klasyfikowany do gryzoni. Udomowiony został w Hiszpanii, skąd trafił później na tereny cesarstwa rzymskiego. Króliki charakteryzują się długimi uszami, które umożliwiają im lepszy słuch oraz biorą udział w termoregulacji ciała. Ciekawostką jest, że ich dwa górne siekacze nie są ustawione obok siebie tylko jeden za drugim. Natomiast siekacze dolne i górne stale rosną, dlatego ścierają się wzajemnie. W ciągu dnia potrafią żerować 60-80 razy, a czas posiłku trwa około 1 minuty.

	samce ♂	samice ♀
Długość ciąży:		28-32 dni
Długość życia:	6-8 lat	
Masa ciała:	poniżej 1 kg ponad 10 kg zależnie od rasy	

osioł domowy, samiec, łac. *Equus asinus*

CZERWIEC 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

LIPIEC 2020

29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

osioł domowy, młode, *łac. Equus asinus*

OSIOŁ DOMOWY

łac. Equus asinus

Osioł został udomowiony około 6000 lat temu w Dolinie Nilu, skąd dotarł do krajów arabskich i Azji Mniejszej. Obecnie hodowany jest na całym świecie jako zwierzę juczne, pociągowe, pod wierzch (głównie w słabo rozwiniętych krajach), a od niedawna także do onoterapii (odmiana hipoterapii). Wyróżnia się spokojnym charakterem, jest przyjazny, ostrożny, inteligentny, ciekawski, czasem bywa uparty, ale mimo wszystko chętny do nauki. Jego upór wynika często też ze zdolności przewidywania, ponieważ zwierzę to ma bardzo dobrą pamięć. Przeładowany, dbając o własne zdrowie, bezpieczeństwo i komfort nie pójdzie dalej dopóki nie zostanie częściowo odciążony.

	samce 	samice
Długość życia:	ok. 28-45 lat	
Wys. w kłębie:	90-100 cm	
Masa ciała:	ok. 250 kg	

indyk domowy, samiec, łac. *Meleagris gallopavo* var. *domesticus*

LIPIEC 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

SIERPIEŃ 2020

27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

indyk domowy, samica, *lac. Meleagris gallopavo gallopavo var. domesticus*

INDYK DOMOWY

lac. Meleagris gallopavo gallopavo var. domesticus

Indyk domowy jest dużym ptakiem grzebiącym z rodziny kurowatych (*Phasianidae*). Pochodzi z terenów Meksyku, gdzie został udomowiony prawdopodobnie przez Azteków w okresie od 200 r. p.n.e. do 700 r. n.e. Głowa i szyja indyka jest naga, pokryta koralami (od barwy czerwonej po białoniebieską), natomiast resztę ciała pokrywają ciemne pióra. W zależności od rasy ptaka, możemy wyróżnić indyki o upierzeniu czarnym, brązowym, a nawet białym. W Polsce indyk nie występuje na wolności, a jedynie w hodowlach. Indyk żywi się roślinnością i drobnymi zwierzętami wykopanymi z ziemi przy pomocy pazurów i dzioba.

	samce ♂	samice ♀
Długość ciała:	100-130 cm	76-95 cm
Rozpiętość sk.:	ok. 150 cm	
Masa ciała:	9-22 kg	zależnie od rasy

koza karłowata, młode, łac. *Capra hircus*

SIERPIEŃ 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

WRZESIEŃ 2020

30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	1	2	3	4

koza karłowata, samiec i samica z młodym, łac. *Capra hircus*

KOZA KARŁOWATA

łac. Capra hircus

Kozy karłowate, zwane również miniaturowymi, pochodzą z Azji, gdzie zostały udomowione około 10 tys. lat temu. Jest to rasa wszechstronnie użytkowa z przeznaczeniem na mleko i mięso. Wysuszone odchody używano także jako materiał opałowy. Rasa ta jest wytrzymała i odporna na zmienne warunki klimatyczne. Ze względu na bardzo łagodny temperament oraz łatwą hodowlę coraz częściej spotyka się je w gospodarstwach agroturystycznych i w chowie amatorskim. Ciąża u kóz karłowatych trwa około 5 miesięcy, rodzą się przeważnie bliźnięta. Przeciętny wiek kozy karłowatej wynosi 10-15 lat. To właśnie koza, przez swoją ciekawość, odkryła krzak dziko rosnącego kawowca na pastwiskach w starożytnej Etiopii.

	samce ♂	samice ♀
Długość życia:	10-15 lat	
Wys. w kłębie:	40-50 cm	
Masa ciała:	ok. 25 kg	

owca wrzosówka, samica, łac. *Ovis aries*

WRZESIEŃ 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	1	2	3	4

PAŹDZIERNIK 2020

28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

owca wrzosówka, samice, łac. *Ovis aries*

OWCA WRZOSÓWKA

łac. *Ovis aries*

Wrzosówka jest owcą, która pochodzi bezpośrednio od muflona. Jest jedną z najstarszych polskich ras owiec, której początki sięgają XVIII wieku (tereny północno-wschodnie). W przedwojennej Polsce było ich jeszcze 1,5 miliona, łącznie z mieszańcami, natomiast w 1955 roku trzymano już tylko 120 tysięcy sztuk. Spowodowane było to pojawieniem się ras większych i wydajniejszych. Według danych z 2005 roku liczba wrzosówek w Polsce wynosiła 1838 sztuk. Bardzo dobrze sprawdzają się w gospodarstwach agroturystycznych. Obok walorów estetycznych, są bardzo towarzyskie, użytkuje się je również jako żywe kosiarki. Przejawiają dużą odporność na choroby i są mało wymagające w żywieniu.

	samce ♂	samice ♀
Długość ciąży:		5 miesięcy
Wys. w kłębie:	ok. 60-70 cm	
Masa ciała:	45-55 kg	35-42 kg

kura serama, samica i samiec, łac. *Gallus gallus domesticus*

PAŹDZIERNIK 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

LISTOPAD 2020

26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	1	2	3	4	5	6

kura serama, samica i samiec, łac. *Gallus gallus domesticus*

KURA SERAMA

łac. *Gallus gallus domesticus*

Serama to rasa karłowatej kury domowej, pochodząca z Malezji. Dziś znana jest na całym świecie, lecz dopiero na początku XXI wieku została sprowadzona do Ameryki Północnej, a stamtąd do Holandii i na pozostałe tereny Europy. Nazwę rasy zawdzięcza się staraniom Wee Yean Een z malezyjskiego stanu Kelantan, który nazwał rasę na cześć króla Tajlandii — Rama. Serama to mała kura o wysoko osadzonym ogonie i obfitym upierzeniu przylegającym do ciała ptaka. Uspokojenie seramek jest bardzo pozytywne. Kury te uważane są za przyjazne i ufne. Masa ciała koguta wynosi ok. 500g, natomiast kury są nieco lżejsze. Skorupka jaja kur serama jest beżowa przechodząca w kremowo-białą.

	samce ♂	samice ♀
Masa jaja:		23 g
Długość ciała:	ok. 15-25 cm	
Masa ciała:	ok. 0,5 kg	ok. 0,42 kg

koza sandomierska, samica, łac. *Capra hircus*

LISTOPAD 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	1	2	3	4	5	6

GRUDZIEŃ 2020

30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

koza sandomierska, samica i samiec, łac. *Capra hircus*

KOZA SANDOMIERSKA

łac. *Capra hircus*

Koza sandomierska jest jedną z trzech polskich ras kóz obok karpackiej i kazimierzowskiej. Powstała wraz z początkiem chasydyzmu w Polsce na przełomie XIX i XX wieku w dorzeczu Wisły i Sanu. Wypasana była w Puszczy Sandomierskiej. Niestety, była już bliska całkowitemu wymarciu. Od 2016 roku trwają prace odtwarzające rasę prowadzone na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Jednym z głównych inicjatorów ratowania rasy jest Jarosław Sekuła, z którego to gospodarstwa przychówek trafił do naszego zoo. Obecnie liczba kóz sandomierskich wynosi około 70 sztuk w całym kraju!

	samce ♂	samice ♀
Wys. w kłębie:	70-75 cm	64-68 cm
Długość ciąży:		ok. 5 miesięcy
Masa ciała:	ok. 65 kg	ok. 60 kg

kuc szetlandzki, samica, lat. *Equus caballus*

GRUDZIEŃ 2020

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

STYCZEŃ 2021

28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

kuc szetlandzki, samiec i samica, łac. *Equus caballus*

KUC SZETLANDZKI

łac. *Equus caballus*

Są to niewysokie koniki mierzące do 107 cm wzrostu w kłębie (jedna z najmniejszych ras kuców na świecie), które zamieszkują Wyspy Szetlandzkie, tereny położone na północ od Wielkiej Brytanii. Niegdyś wykorzystywane były w kopalniach, transporcie i w pracach na roli. Wypas ich od wieków odbywa się cały rok na dworze, bez stajni, czasem jedynie szukają schronienia od silnego sztormowego wiatru. W trudnych warunkach klimatycznych i bytowych rodzą się i żyją pod gołym niebem. Dzięki temu są bardzo silne, wytrzymałe, odporne na choroby i długowieczne. W procesie ewolucji nabrały umiejętności magazynowania zapasów tłuszczu. Wyróżniają się cierpliwym, spokojnym i łagodnym charakterem.

	samce ♂	samice ♀
Długość życia:	ponad 25 lat	
Wys. w kłębie:	maks. 107 cm	
Masa ciała:	średnio 220 kg	

perlica zwyczajna, samica i samiec, łac. Numida meleagris

STYCZEŃ 2021

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

LUTY 2021

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28